

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра адміністративного права та адміністративної діяльності

Узгоджено:

Проректор

з навчально-методичної роботи

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

«Механізми сучасного публічного адміністрування»

(обов'язкова)

Рівень вищої освіти –

другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2020

Силлабус навчальної дисципліни «Механізми сучасного публічного адміністрування»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень

Розробники:

Шаповал Роман Володимирович, професор кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності, доктор юридичних наук, доцент;

Мартинівський Володимир Володимирович, доцент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності, кандидат юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності протокол № ____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри Настюк В.Я. _____

Зміст

1. Вступ	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни	7
3. Вимоги викладача	11
4. Контрольні заходи результатів навчання	11
5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів	13
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів	16

1. Вступ

1. Данні про викладачів, які викладають цей курс:

Мартиновський Володимир Володимирович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності;

- контактна інформація:

режим перебування на кафедрі – відповідно до затвердженого кафедрою графіку індивідуальних консультацій та розкладу занять,

- контактний телефон: 704-90-81 (кафедра),

- електронна адреса: adm.diy@nulu.edu.ua.

2. Ціль та завдання навчальної дисципліни.

Ціллю навчальної дисципліни «Механізми сучасного публічного адміністрування» є формування у студентів сучасних поглядів на механізми публічного управління, як наукового напрямку в структурі загальної теорії права.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Механізми сучасного публічного адміністрування» є вивчення питань основ публічного управління, сутності процесів та феноменів, пов'язаних з публічним управлінням, питань ефективності публічного управління, а також вивчення досвіду становлення та еволюції організації державного управління в Україні та в зарубіжних країнах; виявлення та аналіз взаємодії інститутів публічної влади в різних секторах суспільних відносин; підготовка студентів до вирішення професійних завдань в системі державного управління.

3. Місце навчальної дисципліни в структурі освітньо-професійної програми:

- навчальна дисципліна «Механізми сучасного публічного адміністрування» відноситься до циклу адміністративно-правових дисциплін та носить міждисциплінарний характер, оскільки спирається на різні складові адміністративного права та теорії держави і права;

- вивчення даної дисципліни базується на наступних дисциплінах: адміністративне право, теорія держави і права, теорія державного управління, державне будівництво, адміністративне судочинство, політологія, соціологія, конфліктологія;
- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін – митне право, адміністративне право ЄС, адміністративно-правове регулювання економічної безпеки в ЄС, юридичний менеджмент в сфері безпеки, правові засади публічних закупівель.

4. Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЕКТС – 4,5;
- загальна кількість годин – 135;
- термін викладання – 1 семестр.

5. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформованих в результаті освоєння навчальної дисципліни:

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

ПК – 1. Знання та розуміння механізмів сучасного публічного управління.

ПК – 2. Здатність до вирішення проблем, що виникають у сфері публічного управління.

ПК – 3. Здатність продукувати нові креативні підходи у сфері публічного управління.

ПК – 4. Здатність до пошуку альтернативних рішень у сфері публічного управління.

ПК – 5. Уміння вирішувати завдання, які виникають у сфері публічного управління, як складової адміністративного процесу.

ПК – 6. Уміння розуміти великі обсяги інформації, яка складає теорію публічного управління, критично-конструктивно її оцінювати.

ПК – 7. Уміння працювати в інформаційному середовищі ЄС, з урахуванням міжнародного досвіду щодо публічного управління.

ПК – 8. Уміння виявляти й використовувати джерела інформації, які стосуються проблематики механізмів публічного управління.

ПК – 9. Здатність оцінювати різні моделі публічного управління.

ПК – 10. Здатність формулювати особисту думку стосовно проблем, які виникають у ході публічного управління.

ПК – 11. Здатність до безперервної самоосвіти на підставі теоретичних засад та практичних навичок, які були отримані у ході вивчення навчальної дисципліни.

ПК – 12. Уміння орієнтуватися в питаннях публічного управління специфічними предметно-об'єктними областями та в особливих умовах.

ПК – 13. Знання методології наукових досліджень в юриспруденції з урахуванням теорії публічного управління.

ПК – 14. Здатність застосовувати загальнонаукові та спеціальні юридичні методи дослідження при розгляді особливостей публічного управління в окремих галузях суспільних відносин.

ПК – 15. Знання особливостей інновацій в сфері публічного управління.

ПК – 16. Знання механізму інтернаціоналізації публічного права в умовах глобалізації.

ПК – 17. Уміння інтерпретувати публічну діяльність та публічну політику як компоненти змісту адміністративного процесу.

ПК – 18. Знання гносеологічних і онтологічних підстав правового регулювання і правового впливу на публічне управління.

ПК – 19. Знання юридичної техніки та її прикладних аспектів для розв'язання основних завдань публічного управління при створенні підзаконних актів.

ПК – 20. Уміння вживати організаційні заходи із взаємодії різних суб'єктів юридичної діяльності у ході публічного управління.

ПК – 21. Уміння застосовувати наукові принципи юридичного менеджменту та прийняття управлінських рішень у сфері публічного управління.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

РНС НД – 1.1. Здатність продемонструвати знання й розуміння проблематики предметно-об’єктивної області механізмів публічного управління.

РНС НД – 2.1. Здатність продемонструвати уміння формулювати нові гіпотези та наукові проблеми при розв’язанні завдань, які можуть виникати в ході проведення децентралізації при побудові публічної адміністрації.

РНС НД – 3.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики при оцінюванні функціонування різних моделей публічного управління.

РНС НД – 4.1. Проаналізувати особливості публічного управління в окремих галузях суспільних відносин при виконанні досліджень та юридичних практик.

РНС НД – 5.1. Проаналізувати особливості публічного управління специфічними предметно-об’єктивними областями та в особливих умовах.

РНС НД – 5.2. Здатність продемонструвати знання й розуміння механізмів публічного управління до вимог юридичної деонтології.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Поняття та природа публічного управління, механізми формування та реалізації державної політики.

Правове співвідношення термінів: «публічне адміністрування», «публічне управління», «державне управління», «місьцеве управління», «муніципальне управління». Поняття «публічне управління». Природа і сутність публічної адміністрації та публічного управління.

Механізми сучасного публічного адміністрування як теоретична і прикладна дисципліна, її актуальність, мета, завдання, об'єкт і предмет вивчення.

Держава як суспільно-історичне явище і суб'єкт управління суспільними процесами. Державне управління як елемент публічного управління в суспільстві. Державна влада і державне управління. Сутнісні ознаки державного управління. Концепції ефективної держави і уряду. Впровадження ринкових механізмів в державне управління - концепція нового державного управління в Україні та за кордоном.

Системний підхід в теорії державного управління. Поняття системи державного управління. Суб'єкт і об'єкт державного управління. Громадські процеси як об'єкти державного управління. Прямі та зворотні зв'язки в державному управлінні. Рівні державного управління. Види державного управління. Централізація і децентралізація державної влади.

Поняття, структура і види державної політики. Принципи і методи державної політики. Фактори, що впливають на державну політику. Етапи розробки державної політики. Реалізація державної політики як процес. Механізм реалізації державної політики: визначення, основні компоненти. Основні чинники результативності реалізації державної політики. Актуальні сучасні напрямки та галузі аналізу реалізованості державної політики. Учасники реалізації державної політики, їх конституційно-правовий статус, функції, повноваження. Участь громадськості в процесі розробки, реалізації та контролю державної політики. Контроль і моніторинг в системі державно-політичного управління.

Модуль 2. Програмно-цільовий підхід в державному управлінні.

Механізм кадрового забезпечення в державному управлінні.

Програмний підхід як інструмент державного управління. Характерні ознаки державних програм. Види державних програм. Управління державними програмами і проектами. Етапи та організація розробки цільової програми. Взаємозв'язок моніторингу і контролю в адміністративно-державному

управлінні. Оцінка і моніторинг державних програм. Структура і механізм моніторингу. Етапи моніторингу в державному управлінні: визначення проблеми та об'єкту моніторингу; визначення цілей і завдань моніторингу; розробка індикаторів і методів збору даних; визначення відповідальних осіб та їх повноважень в сфері моніторингу. Індикатори моніторингу державної політики.

Кадрові служби державних органів, завдання та напрямки їх діяльності. Об'єктивна необхідність вдосконалення сформованої системи управління державною службою. Кадрове забезпечення державної служби. Кадрова політика в системі державної служби. Основні напрямки реформування державної служби в Україні.

Модуль 3. Ефективність державного управління, реформування та модернізація державного управління.

Комплексний характер результатів державного управління. Виробничий, економічний і соціальний ефекти державного управління.

Ефективність організації і функціонування суб'єкта державного управління.

Ефективність діяльності керуючих органів і посадових осіб.

Аналіз і оцінка характеру і рівня ефективності організації і функціонування державного управління. Критерії та загальносистемні чинники загальної соціальної ефективності державного управління.

Деструктивні можливості державного управління. Економічні, політичні та організаційні причини корупції в сфері державного управління. Природа і причини конфліктів в державно-адміністративній сфері. Системна криза державного управління, його сутнісні ознаки. Реформи як засіб антикризового управління.

Зарубіжний досвід модернізації систем державного управління і можливості його використання в Україні. Основні напрямки вдосконалення державного управління.

Ліквідація надлишкових функцій і оптимізація функціонування органів виконавчої влади. Удосконалення діючої системи контролю. Розвиток механізмів взаємодії органів виконавчої влади з громадянським суспільством. Забезпечення інформаційної відкритості органів виконавчої влади. Поетапне розгортання систем моніторингу результативності діяльності органів виконавчої влади, якості та доступності державних послуг. Розробка і впровадження основних стандартів адміністративних послуг.

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

Вказується перелік модулів, кількість кредитів і годин, види навчальних занять, самостійна робота студентів

№	Модуль/назва	Кількість кредитів ЄКТС	Всього годин	Аудиторні заняття (контактні)				Самостійна робота студентів
				Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Інші види занять *	
1	Модуль 1. Поняття та природа публічного управління, механізми формування та реалізації державної політики.	1,5	44	6	6	-	-	32
2	Модуль 2. Програмно-цільовий підхід в	1,5	44	6	6	-	-	32

	державному управлінні. Механізм кадрового забезпечення в державному управлінні.							
3	Модуль 3. Ефективність державного управління, реформування та модернізація державного управління.	1,5	47	6	6	-	-	35
Разом :		4,5	135	18(22)	18(26)	-	-	99

3. Вимоги викладача

Основними вимогами до студентів при вивченні даної дисципліни є: відвідування занять, активність роботи на заняттях, своєчасність виконання завдання, якість підготовки завдань, дотримання норм академічної поведінки та етики.

4. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

4.1. Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів наступні:

лекції - 0 балів;

практичні заняття - 20 балів;

модульний контроль – 50 балів;

іспит - 30 балів.

Разом: 100 балів.

Підсумки педагогічного контролю проставляються в відомості по накопичувальним принципом і є підставою допуску до іспиту. Якщо студент набрав протягом семестру за підсумками рубіжного та поточного контролю менше половини максимальної оцінки (60%) з навчальної дисципліни, то він до іспиту не допускається.

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮАУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69

FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язкий повторний курс		1 – 34

4.3. Методи педагогічного контролю

Вказуються методи оцінювання навчальних досягнень студентів

Традиційні методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань тощо;
- методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, есе у рамках запропонованих тем тощо;

Інноваційні методи:

- портфоліо, есе, кейс-завдання тощо;

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання тощо.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів

Критерії оцінювання знань і умінь студента на практичних заняттях (за одне практичне заняття студент може отримати від 0 до 2 балів)

1 бал	<ul style="list-style-type: none"> • достатнє знання теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни з можливими незначними неточностями; • засвоєння та використання основної літератури і нормативних актів, рекомендованих навчально-методичним посібником; • достатній рівень й обсяг вирішення практичних завдань, наявність практичних навичок для засвоєння теми
--------------	--

0,5 бала	<ul style="list-style-type: none"> • низький ступінь знання основного теоретичного матеріалу, наявність прогалин у відповіді на питання, передбачені планом практичних занять; • помилки й суттєві неточності при відповіді на занятті або вирішенні завдань за наявності необхідних знань для їх самостійного або за допомогою викладача усунення; • слухні, ґрунтовні зауваження при обговоренні дискусійних питань або доповнення відповідей інших студентів
0 балів	<ul style="list-style-type: none"> • повна відсутність відвідувань практичних занять протягом семестру, • повна відсутність активності на практичних заняттях (немає відповідей, доповнень, участі в обговоренні питань); • відсутність знань по жодному з питань плану практичних занять за відповідними темами; неправильне вирішення практичних завдань.

Критерії оцінювання знань і умінь студента при виконанні контрольних робіт

Завдання контрольної роботи, на розсуд викладача, можуть складатися або тільки з тестових завдань, або з тестових завдань разом із розгорнутою письмовою відповіддю на теоретичні питання в межах програми з адміністративного права, або з письмового вирішення практичного завдання.

Контрольні завдання у вигляді виключно тестів за окремими темами або блоками тем повинні складатися не менш ніж з чотирьох варіантів, при цьому кількість тестових запитань для кожного варіанта має бути, як правило, не менше 20. Кожне тестове запитання має містити не менше чотирьох варіантів відповіді.

До контрольної роботи, що складається як із тестових завдань, так і з питань, що потребують розгорнутої письмової відповіді, ставляться наступні вимоги: вона має включати не менше 10 тестових запитань та двох теоретичних питань, що відповідають змісту програми з екологічного права.

Студенти можуть отримати за цей вид роботи такі бали:

Кількість завдань, на які була надана правильна відповідь, % від загальної кількості тестових завдань	Кількість балів
70-100 %	2
30-69%	1
0-29%	0

У разі включення до контрольної роботи тільки тестових завдань студенти можуть отримати за цей вид роботи такі бали:

Кількість завдань, на які була надана правильна відповідь, % від загальної кількості тестових завдань	Кількість балів
90-100%	4
70-89%	3
40-69%	2
20-39%	1
0-19%	0

Письмова відповідь	3
Глибоке знання матеріалу з поставленого питання, його повне, логічне та послідовне викладення у письмовій відповіді	2
Достатньо повне знання матеріалу з поставленого питання з можливими незначними неточностями	1
Повна відсутність відповіді або неправильне, із суттєвими помилками розкриття питання	0
Разом — максимум 4 бали	

Додатково враховуються наступні показники академічної активності та освітніх досягнень студентів

- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- підготовка тематичних презентацій;
- підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;
- інші здобутки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи тощо).

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів

СПИСОК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Конституція України // Офіційний вісник України офіційне видання 2010 р., / № 72/1 Спеціальний випуск /, стор. 15, стаття 2598

Кодекс адміністративного судочинства України [текст]: від 06.07.2005 //Відомості Верховної Ради України. - 2005 р.- № 35-36, № 37. Ст. 446

Кодекс про адміністративні правопорушення 07.12.1984 // відомості

Верховної Ради УРСР від 18.12.1984/ 1984 р., № 51, стаття 1122

Про міжнародні договори України [Текст]: Закон України від 29 черв. 2004 р. // Відом. Верхов. Ради України. - 2004. -№50. - Ст. 540.

Про судоустрій і статус суддів [текст] : Закон України від 02.06.2016 р. // Відомості Верховної Ради України офіційне видання від 29.07.2016 2016 р., № 31, стор. 7, стаття 545

Адміністративне право України. Акад. курс: підруч. у 2 т. / відп. ред. В. Б. Авер'янов. – К.: Юрид. думка, 2009. – Т.2. Особлива частина. – 624 с.

Адміністративне право України: підруч. / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. – 2-е вид., переробл. та доповн. – Х.: Право, 2012. – 656 с.

Адміністративне право. Альбом схем: навч. посіб. / Ю. П. Битяк, В. В. Зуй, В. М. Гаращук та ін. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 160 с.

Мальцев Г. В. Понимание права. Подходы и проблемы. – М.: Прометей, 1999. – 419 с.

Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»» від 26.05.2015 № 287/2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>

Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/92/2016>

Горбулін В., Литвиненко О. Сектор безпеки: стан і напрями реформування / В. Горбулін, О. Литвиненко // День. – 2009. – № 232.

Фукуяма Ф. Сильное государство: Управление и мировой порядок в XXI веке. – М.: Аст; Хранитель, 2006.- 220 с.

СПИСОК ДОДАТКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.

Адміністративне судочинство : навч. посіб. / І. М. Балакарева, І. В. Бойко, Я. С. Зелінська та ін. ; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. - Х. : Право, 2016. – Адміністративне право України. Акад. курс: підруч. у 2 т. / відп. ред. В. Б. Авер'янов. – К.: Юрид. думка, 2007. – Т.1. Загальна частина. – 584 с.

Бентам И. О судебных доказательствах [Текст] : монография / И.

Бентам, пер. Горонович. – Киев : Тип М.П. Фрица, 1876. – С. 8.

Андрійцьо В.Д., Трачук П.А. Основи адміністративного судочинства України. За редакцією к.ю.н. П.А. Трачука. – Ужгород: Гражда, 2009. Том I. – С. 366

Атаманчук Г. В. Теория государственного управления. Курс лекцій. Изд. 2-е, дополн. – М.: Омега-Л, 2004. – 584 с.

Amin A., Thrift N. What's Left? Just the Future [Що трапилось? Просто майбутнє] //Antipode. – 2005, March. – Vol. 37. – Issue 2. – P. 220–238.